

Dnr :KS2020/254-6

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren | Kommunchef

0734-64 70 01 | monica.holmgren@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Återrapportering utredningsuppdrag översyn av kommun- gemensam service samt översyn av kommunövergripande strategiska funktioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser att uppdragen är genomförda och noterar bedömningarna som kommunstyrelseförvaltningen gjort.

Ärendet

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan två uppdrag som båda berör såväl kommunstyrelseförvaltningen som samhällsbyggnadsförvaltningen. Dessa uppdrag är:

Översyn av kommungemensam service:

I dagsläget är flera delar av kommungemensam service organiserade under samhällsbyggnadsförvaltningen medan andra delar är organiserade under kommunstyrelsen. Det kan finnas samordnings fördelar genom att organisera dessa under samma nämnd. Kommunstyrelsen kommer därför under året genomföra en genomlysning av dessa servicefunktioner för att ta fram underlag för hur dessa kan organiseras på effektivast sätt framöver.

Översyn av kommunövergripande strategiska funktioner:

Kommunstyrelsen kommer göra en genomlysning av vilka delar som har en kommunövergripande strategisk karaktär men som i dagsläget är organiserade under samhällsbyggnadsnämnden. I dagsläget har kommunstyrelsen beslutsmandaten men arbetsuppgifterna utförs av funktioner på samhällsbyggnadsnämnden. Efter

genomlysningen ska det utredas om det är lämpligt att alla eller vissa av dessa funktioner organiseras under kommunstyrelsen.

Ekonomiska förutsättningar

Det finns inga beslut om utökad ram för någon berörd förvaltning, kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden, inte heller beslut om omfördelning mellan förvaltningarna.

De ekonomiska förutsättningarna som råder i dag, när det gäller plan och exploatering är inte optimala då kommunstyrelsen kan fatta beslut som de inte har budget eller personella resurser för själva. Budget och personella resurser ligger på samhällsbyggnadsnämnden men då uppdrag kommer från kommunstyrelsen innebär det att samhällsbyggnadsnämnden behöver prioritera mellan uppdrag från kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämndens egna verksamhet. På samma sätt kan samhällsbyggnadsnämnden välja att täcka upp överskridanden inom den egna verksamheten genom att minska på resurserna inom plan och exploatering.

Utredning, slutsats och bedömning

Uppdragstagare och metod

Uppdragen har utförts av kommunchef och ekonomichef tillsammans. Metod som använts är dels omvärldsspaning på andra kommuner samt intervju och dialog med sex chefer på samhällsbyggnadsförvaltningen; förvaltningschef, verksamhetschef, plan- och exploateringschef, fastighetschef, enhetschef lokalvård och enhetschef måltid utifrån strukturerade frågor. Intervju och dialog har också genomförts med personalrepresentanter på samhällsbyggnadsförvaltningen som de själva fått utse. I denna grupp ingick fackliga representanter och skyddsombud också.

Övrigt

Innan utredningen hann påbörjas kom en dom från Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, som beroende på utfall kan få betydelse för hur organisationen måste ändras så att inte jävssituationer kan uppstå pga organisation. Domen är i

överklagad och under utredningstiden kom en ny dom från Svea Hovrätt, Mark- och miljödomstolen, som gör att kommunen måste se över nuvarande organisation, vilket med allra största sannolikhet får följder för organisationen i kommunen som helhet. Domen i sig påverkar inte vad utredarna i dessa av kommunstyrelsen givna uppdrag kommer fram till och ligger inte heller i utredarnas uppdrag att ta ställning till.

Uppdrag 1

Översyn av kommungemensam service

Vad anser uppdragstagarna ingår i service och var ligger verksamheten organisatoriskt idag

- Måltid (SBF)
- Lokalvård (SBF)
- Fordon (SBF)
- Post (KSF)
- Mat –och postkörning (SBF)
- Vaktmästeri (SBF)
- Reception och växel (KSF)
- Kundtjänst (SBF)
- IT (KSF)

I en tidig dialog med KSAU framkom det att IT, reception och växel samt kundtjänst inte omfattas av uppdraget. Därmed är det följande verksamheter som uppdraget omfattas av och som har utretts:

- Måltid (SBF)
- Lokalvård (SBF)
- Fordon (SBF)
- Post (KSF)
- Mat- och postkörning (SBF)

- Vaktmästeri (SBF)

Slutsats

Punktlistan ovan visar att alla serviceverksamheter förutom kommungemensam post redan idag är organiserad under en och samma förvaltning; samhällsbyggnadsförvaltningen. Av den anledningen finns det därför ingen anledning att göra någon fördjupad utredning såsom uppdraget var givet.

Förslaget från utredarna är att inte göra någon organisationsförändring över nämndsgränserna (kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden), däremot att organisationen inom samhällsbyggnadsförvaltningen kan behöva ses över utifrån det som framkommit, se nedan.

Övrigt som framkommit under utredningen

Två saker har framkommit under utredningen som i sak hör hemma inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde men som utredarna ändå vill lyfta fram då det av alla involverade anses viktiga:

1. Det kan behövas en förändrad organisation inom samhällsbyggnadsförvaltningen så att verksamheter och dess chefer får en större förankring både i egen förvaltning men också gentemot övriga förvaltningar. Det ena som under utredningens gång har blivit tydligt är att det saknas service-level agreement (SLA) inom samtliga serviceverksamheter inom samhällsbyggnadsförvaltningen. SLA är ett serviceavtal som anger vad som ingår, kostnad och vilken kvalitetsnivå en leverans ska hålla. Det andra som framkommer är att kommunen troligen skulle behöva gå över i organisation, när det gäller servicetjänster, som är affärsinriktad det vill säga en köp- och säljorganisation. I dagsläget eftersom SLA saknas upplever både beställare och

leverantör av tjänst att det ibland hanteras olika beroende på t ex personliga relationer eller hur stor arbetsbelastningen är för närvarande.

Ett förslag är att man går över till en renodlad köp- och säljorganisation. Om man ska gå över till en mer renodlad köp- och säljorganisation är det viktigt att internköpprissättning sätts av kommunstyrelsen eftersom det får en stor påverkan på budgetfördelningen mellan nämnderna.

2. Fastighetschefen har idag ansvar för två delar, en servicedel där vaktmästeri, mat- och postkörning och fordon ingår och en del som är förvaltning av fastigheter; skötsel, drift, underhåll (myndighetsdelar) till projekt som att bygga om och bygga till. Såväl fastighetschef som uppdragstagare anser att de delar som är servicedelar bör tas bort från uppdraget.

Fastighet bör bli en renodlad enhet och de delar som ligger under fastighetschefen idag som rör service bör flyttas över till en servicetjänst. Enhetschefens uppdrag behöver om sådant beslut fattas kompletteras med andra uppgifter då del av nuvarande tjänsts innehåll försvinner.

Uppdrag 2

Översyn av kommunövergripande strategiska funktioner

Vad anser uppdragstagarna är kommunövergripande strategiska funktioner

- Lokalstrateg
- Strategisk planering och exploatering
- Fastigheteter

Resumé från intervjuade

Samtliga personer som vi haft intervju och dialog med lyfter fram två delar där samstämmigheten är näst intill 100 %. Den ena delen är lokalstrateg eller lokalresursplanering som många uttrycker det och den andra delen är plan och exploatering. Dessa båda delar uttrycker alla bör flyttas över helt eller delvis till kommunstyrelsen från samhällsbyggnadsnämnden. Alternativt måste en dialog – och samverkansarena – mellan kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden tillkomma. KSAU info/planberedning är inte tillräcklig i det avseende som tjänstepersoner anser behövs för att frågor som rör båda nämnderna ska kunna hanteras smidigt och korrekt. Uppdragstagarna är helt överens med övriga.

Fastighetschefen har idag ansvar för två delar, en servicedel där vaktmästeri, mat- och postkörning och fordon ingår och en del som är förvaltning av fastigheter; skötsel, drift, underhåll (myndighetsdelar) till projekt som att bygga om och bygga till. Såväl fastighetschef som uppdragstagare anser att de delar som är servicedelar bör tas bort från uppdraget.

Slutsats

Innan någon organisatorisk förändring eventuellt genomförs utifrån detta uppdrag måste organisationen utifrån domen i Svea Hovrätt vara klar. Förslag i denna utredning kan och måste vägas in i en eventuellt större organisatorisk översyn som måste göras utifrån domslutet.

Fastighet bör bli en renodlad enhet och de delar som ligger under fastighetschefen idag som rör service bör flyttas över till en servicetjänst. Enhetschefens uppdrag

behöver om sådant beslut fattas kompletteras med andra uppgifter då del av nuvarande tjänst innehåll försvinner. Fastighetsenheten bör organisatoriskt ligga kvar på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Lokalstrateg bör flyttas över till kommunstyrelsen. Lokalstrateg är inte en heltidstjänst utan måste kombineras med andra uppgifter.

Utredarna kan se två alternativ när det gäller frågor som rör plan- och exploatering. Antingen kan kommunen fatta beslut om att inrätta ett formellt plan- och exploateringsutskott under kommunstyrelsen. Det andra alternativet är att förtydligande om vad som är kommunstyrelsens kontra samhällsbyggnadsnämndens uppdrag och ansvar och i kombination med detta inrätta en dialog- och samverkansarena där ärenden som berör båda nämnderna eller som det är av vikt att båda nämnderna är synkade i kan stämmas av. Utredarna förespråkar i dagsläget alternativ två dvs en dialog- och samverkansarena.

De ekonomiska förutsättningarna är inte optimala så som budgeten är fördelad idag och detta skulle behöva ses över inför kommande budgetår.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan och budget för kommunstyrelsen 2021

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden (meddelande), ekonomichef, HR-chef

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef